

महाराष्ट्र शासन  
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग  
शासन निर्णय क्र. कृकमा ०७१८/ प्र.क्र.११८/२-स  
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,  
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२  
दिनांक : १० ऑगस्ट, २०१८

- वाचा :-** १) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक कृकमा ०६१७ / प्र.क्र.१२७/२-स दि. २८.६.२०१७, दि. ८.९.२०१७, दि.७.१२.२०१७, दि.२८.२.२०१८, दि.३१.३.२०१८, दि.१६.४.२०१८ व दि.२.५.२०१८  
२) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन शुद्धीपत्र क्रमांक कृकमा ०६१७ / प्र.क्र.१२७/२-स दि. ५.७.२०१७, दि.२०.७.२०१७ व दि.१२.१२.२०१७  
३) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांक कृकमा ०४१८ / प्र.क्र.५३/२-स दि. ९.५.२०१८ व दि.५.६.२०१८  
४) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक कृकमा ०४१८ / प्र.क्र.५३/२-स दि. २१.५.२०१८

**प्रस्तावना :-**

शासन निर्णय दि. २८.६.२०१७ अन्वये “छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना २०१७” जाहीर करण्यात आली असून संदर्भित शासन निर्णय व शुद्धीपत्रानुसार योजनेची अंमलबजावणी सुरु आहे.

२. सदर योजनेचा लाभ राज्यातील जास्तीत जास्त शेतक-यांना व्हावा यासाठी कर्जमाफीसंबंधी कुटुंबाच्या निकषात अंशतः बदल करुन या योजनेची व्याप्ती वाढविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय :-**

"छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना २०१७" या योजनेच्या व्याप्तीमध्ये खालीलप्रमाणे बदल करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना-२०१७ अंतर्गत यापुर्वी प्रत्येक अर्जातील सर्व कर्जदार सदस्यांची थकबाकी विचारात घेवुन प्रचलीत निकषाप्रमाणे प्रती कुटुंब रु.१.५० लाख मर्यादेपर्यंत लाभ देण्याऐवजी अर्जातील कुटुंबाच्या प्रत्येक पात्र सदस्याला सदर योजनेच्या कर्जमाफीसंबंधी इतर निकषांच्या अधीन राहुन रु. १.५० लाख मर्यादेपर्यंत कर्जमाफीचा लाभ देण्यात यावा. या अनुषंगाने दिनांक १.४.२००१ ते ३१.३.२०१६ पर्यंत उचल केलेल्या पीक/मध्यम मुदत व पुनर्गठीत कर्जाच्या दिनांक ३०.६.२०१६ रोजी थकीत झालेल्या रकमेतुन परतफेड केलेली रक्कम वगळुन दिनांक ३१.७.२०१७ पर्यंत मुद्दल व व्याजासह परतफेड न झालेल्या थकबाकी रकमेपोटी कुटुंबातील पात्र वैयक्तीक अर्जदार सदस्याला रु. १.५० लाखाच्या मर्यादेत कर्जमाफीचा लाभ देण्यात यावा. सदर रक्कम रु. १.५० लाखापेक्षा जास्त असल्यास या योजनेच्या प्रचलीत निकषानुसार रु. १.५० लाखावरील

रक्कम कुटुंबातील संबंधीत पात्र कर्जदार सदस्याने बँकेकडे भरल्यास त्यास शासनाच्या वतीने एकरकमी परतफेड योजनेअंतर्गत रु. १.५० लाख लाभ देण्यात यावा.

- २) प्रस्तावीत निकषाप्रमाणे अंमलबजावणी केल्यानंतर शेतकऱ्यांनी प्रचलीत निकषानुसार रु.१.५० लाखाच्या वरील भरलेली रक्कम परत करण्यात यावी.

सदर योजनेत उपरोक्त बदलानुसार यापुढे अनुज्ञेय असलेल्या कर्जमाफीच्या लाभ रकमेबाबत व यापूर्वी कर्जमाफी / एकरकमी परतफेड योजनेअंतर्गत लाभ मिळालेल्या अर्जदारांना शासनाच्या वतीने परत करावयाची किंवा पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यापोटी पात्र लाभार्थ्यांना द्यावयाच्या रकमेबाबतचा उदाहरणादाखल तपशील सोबत “परिशिष्ट-अ” मध्ये दर्शविला आहे.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनौसं-४०६/२०१८/व्यय-२, दिनांक २.८.२०१८ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१८०८१०१४४८०८१४०२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

( रमेश शिंगटे )

अवर सचिव तथा सहनिबंधक,  
सहकारी संस्था, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
- २) मा. मंत्री, महसूल, मदत व पुर्नवसन, सार्वजनिक बांधकाम यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा. मंत्री, वित्त व नियोजन, वने यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. मंत्री, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई
- ६) मा. विधानसभा सदस्य / विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
- ८) मा. अपर मुख्य सचिव (वित्त)
- ९) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे
- १०) मुख्य महाप्रबंधक, भारतीय रिझर्व्ह बँक, केंद्रीय कार्यालय, मुंबई
- ११) मुख्य महाप्रबंधक, नाबार्ड प्रादेशिक कार्यालय, पुणे
- १२) चेअरमन, राज्य स्तरीय बँकर्स समिती , बँक ऑफ महाराष्ट्र, पुणे.
- १३) विभागीय आयुक्त, (सर्व)
- १४) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १५) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, (सर्व)
- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, (सर्व)
- १७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि. मुंबई
- १८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक (सर्व)
- १९) निवडनस्ती.

शासन निर्णय क्र. कृकमा ०७१८/ प्र.क्र.११८/२-स, दिनांक : १० ऑगस्ट, २०१८ सोबतचे  
"परिशिष्ट अ"

### छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना - २०१७

या योजनेची अंमलबजावणी राज्यात सुरु असून प्रचलित निकषानुसार प्रती कुटुंब रु.१.५० लाख मर्यादेपर्यंत कर्जमाफीचा लाभ अनुज्ञेय होता. योजनेच्या प्रचलित निकषानुसार कुटुंबाच्या सर्व कर्जदार सदस्यांच्या पात्र कर्जखात्यांची एकूण थकबाकी रु. १.५० लाखापेक्षा जास्त आहे अशा अर्जदार कुटुंबातील पात्र सदस्यांनी रु. १.५० लाखावरील रक्कम संबंधित बँकेत जमा केल्यास त्यांना शासनाच्या वतीने प्रती कुटुंब रु. १.५० लाख मर्यादेपर्यंत लाभ देण्यात येत होता. सोबतच्या शासन निर्णयान्वये सुधारित बदलानुसार कर्जमाफीबाबतच्या इतर निकषास अधिन राहून यापूर्वीच्या प्रती कुटुंब रु. १.५० लाखापर्यंत कर्जमाफीच्या लाभाऐवजी यापुढे अर्जदार कुटुंबातील प्रत्येक पात्र कर्जदार सदस्यास रु. १.५० लाखापर्यंत कर्जमाफीचा लाभ देण्यात येणार आहे.

सदर बदलामुळे यापूर्वी लाभार्थ्यांच्या याद्या निश्चित करताना करण्यात आलेल्या लाभाच्या गणनेत बदल करण्यात येऊन कुटुंबातील प्रत्येक पात्र सदस्यांच्या वैयक्तिक कर्जखात्यांच्या थकबाकीची पुनर्गणना करण्यात येणार असून प्रत्येक सदस्यास रु. १.५० लाखपर्यंत कर्जमाफी / एकरकमी कर्जपरतफेड योजनेचा लाभ देण्यात येणार आहे. पुनर्गणनेद्वारे लाभाचे निश्चितीकरण केल्यानंतर कुटुंबातील वैयक्तिक कर्जदार सदस्याची पात्र थकबाकीची रक्कम रु. १.५० लाखापेक्षा कमी असल्यास अशा परिस्थितीत योजनेच्या यापूर्वीच्या निकषानुसार कुटुंबाच्या एकूण थकबाकीच्या आधारे एकरकमी परतफेड योजनेच्या लाभासाठी भरलेली रु. १.५० लाखावरील रक्कम शासनाच्या वतीने परत करण्यात येईल. तसेच बदललेल्या निकषानुसार कर्जदार वैयक्तिक सदस्याची थकबाकीची रक्कम रु. १.५० लाखाच्या आत असल्यास आणि लागू असेल तेथे, अशा सदस्याकडील पुनर्गठित कर्जाची उर्वरित हप्त्यांच्या देय असलेल्या रकमेसह रु. १.५० लाख या मर्यादेपर्यंत कर्जमाफीचा लाभ देण्यात येईल.

सदर योजनेत उपरोक्त बदलानुसार यापुढे अनुज्ञेय असलेल्या कर्जमाफीच्या लाभ रकमेबाबत व यापूर्वी कर्जमाफी / एकरकमी परतफेड योजनेअंतर्गत लाभ मिळालेल्या अर्जदारांना शासनाच्या वतीने परत करावयाची किंवा पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यापोटी पात्र लाभार्थ्यांना द्यावयाच्या रकमेबाबतचा उदाहरणादाखल तपशील सोबत दिलेल्या तक्त्याप्रमाणे -

उदा.

| अ. क्र. | अर्ज क्रमांक | अर्जातील पात्र लाभार्थ्यांची संख्या | दि.३१.०७. २०१७ रोजी परतफेड न केलेली थकीत रक्कम (रुपये) | प्रचलित निकषानुसार रु. १.५० लाखावरील रक्कम भरल्यानंतर देण्यात आलेली लाभ रक्कम (रुपये) | सुधारित निकषाप्रमाणे शासनाच्या वतीने अनुज्ञेय लाभ रक्कम (रुपये)                | यापुवी कर्जमाफी / एकरकमी परतफेड योजनेअंतर्गत लाभ मिळाला असल्यास परत करावयाची / अतिरिक्त द्यावयाची रक्कम (रुपये) * |
|---------|--------------|-------------------------------------|--|---|--|---|
| १       | २*****१      | १                                   | २,२०,०००   | प्रती कुटुंब रु. १.५० लाख   | प्रती सदस्य रु. १.५० लाख   | निरंक (लाभ गणनेत कोणताही बदल नाही)  |
| २       | २*****२      | १                                   | १,४०,०००   | प्रती कुटुंब रु. १.५० लाख   | १,४०,०००   | निरंक**   |
|         |              | २                                   | ७०,०००   |   | ७०,०००   | रु ६०,००० परत **  |
| ३       | २*****३      | १                                   | १,८०,०००   | प्रती कुटुंब रु.१.५० लाख  | ३०,००० भरल्यानंतर रु.१.५० लाख अनुज्ञेय   | यापूर्वी रु ३०,००० भरले असल्यामुळे निरंक  |
|         |              | २                                   | ८०,०००   |   | ८०,०००   | रु ८०,००० परत*  |
| ४       | २*****४      | १                                   | १,६०,०००   | प्रती कुटुंब रु.१.५० लाख  | रु.१०,००० भरल्यानंतर रु.१.५० लाख अनुज्ञेय                                      | यापूर्वी रु १०,००० भरले असल्यामुळे निरंक  |
|         |              | २                                   | १,९०,०००   |   | रु.४०,००० भरल्यानंतर रु.१.५० लाख अनुज्ञेय                                      | रु. १,५०,००० परत*   |
| ५       | २*****५      | १                                   | १,१०,०००   | प्रती कुटुंब रु.१.५० लाख  | पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यांची अनुज्ञेय असलेली रक्कम धरुन रु.१.५० लाखापर्यंत | रु. ४०,००० पर्यंत पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यांचा अतिरिक्त लाभ (असल्यास)   |
|         |              | २                                   | ४०,०००   |   | पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यांची अनुज्ञेय असलेली रक्कम धरुन रु.१.५० लाखापर्यंत | रु.१,१०,००० पर्यंत पुनर्गठणाच्या उर्वरित हप्त्यांचा अतिरिक्त लाभ (असल्यास)  |

टिप-

\*ज्या कर्जखात्यात शेतकऱ्यांनी भरावयाची रक्कम दर्शविली होती अशा शेतकऱ्याच्या बचत खात्यात परत करावयाची रक्कम

\*\*पुनर्गठणाच्या अतिरिक्त हप्त्यांचा लाभ अनुज्ञेय (असल्यास)